

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 8. rožnika 1888.

List 23.

K sklepu Šmarnic.

Blagoslovljenje zastave Naše ljube Gospe.

(Govoril v ljubljanski stolnici M. Kolar.)

„Jaz ljubim nje, kateri ljubijo mene.“
Preg. 8, 17.

Kar se je že dolgo časa težko pričakovalo, se je danes spolnilo. Prelepa zastava stoji tukaj pred vami. Ravno kar se je blagoslov božji klical nad njo. Zastava je blagoslovljena in Naši ljubi Gospej presvetega Serca in sv. Jožefu na čast posvečena. Postala je lastnina te cerkve, lastnina bratovščine Naše ljube Gospe. Pričala bo dolga leta o darežljivosti in ljubezni do Naše ljube Gospe tistih, ki so kakorkoli kaj darovali v ta namen.

Brez števila vernih in pobožnih kristijanov zbiralo se je zopet ta mesec majnik krog Marijinih altarjev, kjer so opravljali svoje molitve in pobožnosti. Bog sam vé, koliko pobožnih molitev in zdihljejev se je pošiljalo h Kraljici nebeški, koliko delalo sklepov, vravnati svoje življenje po njenem življenji, posnemati njene zgleda.

V tem tudi vi, preljudi poslušavci, niste zaostajali. Vaše zaupanje in ljubezen do Naše ljube Gospe presv. Serca Jezusovega je sploh znano. Celi ta mesec majnik ste ji zopet darovali s tem, da ste se prav pridno k Šmarnicam zbirali, mnogi ne le po enkrat, temuč komur so opravila pripuščala, celo po dvakrat na dan, zjutraj in zvečer. Vém, da ste tu sem s pravega verskega prepričanja zahajali ter tu svoje pobožnosti opravljali. Nebes Kraljica bodi vam za to obilna plačnica.

V prijetno dolžnost si štejem pa tudi jaz, ki mi je oskerbništvo bratovščine Naše ljube Gospe izročeno, naj priserčnejšo zahvalo izreči za dragoceno olepšavo, katera se je po vaši darežljivosti omisliti mogla kot vezilo za jutrašnji god Naši ljubi Gospej presv. Serca Jezusovega. Zarad visokega in skrivnostnega jutrašnjega praznika presv. Rešnjega Telesa toraj sklepamo tukaj že danes Šmarnice ter darujemo to dragoceno darilo Mariji. Lepo je to delo po umetnosti tistih, ki so ga izdelali, krasno pa tudi po darežljivosti tistih, ki so karkoli k temu pripomogli, da bandero tukaj stoji kot znamenje ljubezni do Naše ljube Gospe, pravi biser te stolne cerkve. Zato se mi prav in primerno zdi, da Vam danes Našo ljubo Gospo kot zmagovalko z zastavo v roki stavim pred oči, pa tudi pomen te zastave ob kratkem razložim. —

„Vojska je človekovo življenje na zemlji,“ pravi pobožni Job (7, 1). Razni sovražniki zalezujejo nas, ne sicer našega življenja, tudi ne premoženja, pač pa našega večnega zveličanja. Vojskovati se nam je proti raznim vidnim in nevidnim sovražnikom. Verni v tej solzni dolini se imenujejo vojskovalna cerkev. Ti pa, kateri se vojskujejo, ničesar tako ne potrebujejo, kakor dobrih, izvedenih vodnikov. Naša najboljša vodnika proti sovražnikom našega zveličanja sta pa Kristus in njegova deviška mati Marija.

1. Sv. Križ vidite na zastavi Naše ljube Gospe, v njem je moč in zmaga ter tolažba v vsaki nadlogi. „Človek je tako v križe zamotan,“ pravi sv. Ignacij, „da brez križa celo živeti ne more. Sam si ga naredi, če nobenega nima.“ Ni ga drugega pota proti nebesom, kakor je kraljevi križev pot. Za sv. križem, za Kristusom moramo hoditi, če hočemo kedaj v nebesa priti. Poterpežljivo in vdano v voljo božjo moramo po besedah sv. Terezije križe nositi, rekoč: „Svojega križa nikar ne vleci, sicer te preveč teži, ampak z obema rokama ga zgrabi, kvišku ga povzdigni ter serčno in neprestrašeno hodi svoje pota za njim.“ Na vsaki cerkveni zastavi vidite znamenje sv. Križa, v spomin, da le v Kristusu je naša moč in naše zveličanje, da za Kristusom moramo hoditi, ako hočemo zveličani biti. On je naš pravi vodnik, naš zmagovalec.

Naša zmagovalka in prava vodnica skozi to solzno dolino proti večnosti je pa tudi Marija. Ona pravi sama o sebi: „Jaz sem mati lepe ljubezni in strahu in spoznanja in sv. upanja. (Sir. 24, 24.) Jaz ljubim nje, kateri mene ljubijo.“ (Preg. 8, 17).

Zgodovina nam pripoveduje o slavni devici orlanski, katera je rešila svojo francosko domovino in njenega kralja, Karola VII, pred sovražnimi Angleži. Že od svoje prve mladosti pripravljala se je ta sv. devica s čistim in nedolžnim življenjem, s pobožno molitvijo in ločenjem od sveta na svoj visoki poklic. Kakor se pripoveduje, večkrat se ji je prikazala nebeška Kraljica, sv. nadangelj Mihael in več drugih angeljev ter jo podbujalo k odločilnemu koraku. Z belo zastavo, katero je čudovito dobila iz nebes, hodi ta priprosta devica pred vojsko francosko in povsod navdušuje k serčnosti in stanovitnosti. Sreča je bila Francozom mila, če tudi ni čudovita devica nobenega sovražnika se dotaknila,

navdušenje med Francozi je bilo toliko, da Angleže popolno premagajo. Devica orleanska pa je peljala 17. julija 1429 kralja v mesto Rheims, kjer je bil v veliko veselje celega francoskega naroda slovesno kronan in ljudstvo je pobožno devico kot svojo rešilko slavilo.

Glejte, preljubi! koliko čudo je Bog storil po eni sami slabotni, po sveti in pobožni devici! Kdo je pa zmožen popisati in naštetiti vsa čuda božje vsegamogočnosti, modrosti in dobrotljivosti, katera skazuje človeštvu po presv. Devici Mariji? Cerkvena zgodovina je polna takih zgledov. Marija je tista serčna in neprestrašena Judit, ki je Holofernu glavo odsekala, tista modra in podvzetna Debóra, katera je zdrobila sovražnika in rešila svoj rod. Pod Marijino zastavo so se naši pradedje lavduševali ter sovražne Turke premagovali. Marija se ne vojskuje zastonj; kdor hodi za njeno zastavo, ne omaga. Za Marijo se hodi lahko in varno, venec večne slave je plačilo tistega, kdor se vojskuje pod njenim vodstvom. (Konec nasl.)

Don Bosko.

Opis njegovega življenja in delovanja.

(Dalje.)

XIII. Don Bosko zida veliko sirotišče.

Leta 1860 zida zopet dalje. Sirotišče postane še enkrat tako veliko. V letih 1862 in 1863 postavi okrog hiše še razna postranska, gospodarska poslopja.

Tako je bilo dozidano veliko Valdoško sirotišče, kakoršno je še dandanes. V njem je prostora za 1000 dečkov. Preskerbljevani so s hrano, stanovanjem, obleko... podukom..., torej z vsem, s čimur sploh more mati postreči lastnemu otroku.

Otroci, ki ne poznajo starišev, najdejo zavetje v Boskovi hiši; otroci, ki nimajo nikogar, da bi jih podučil, ne v resnicah sv. vere, še manj pa v družih rečéh, dobé pri Bosku poterpežljivega in milega učitelja. Sirotišče Boskovo je pravi dom oni nesrečni mladini, ki se ni učila spoznavati sladkega pregovora resnice: „Ljubo domá, kdor ga ima.“ To sirotišče pa je tudi semenišče, v katerem se godí redek čudež, da seje se slabo seme, a prideluje dober sad. Kakor se na sadnem vertu privezuje, upogiba, zravnava drevje, da raste ravno in čvrsto kvišku; tako se v Boskovem zavodu kaže pot, česa se je treba učiti, kaj delati in kako živeti, da postane človek srečen, srečen na duši in na telesu — in koristen človeški družbi.

XIV. Česa se uče in kaj delajo gojenci v Boskovih sirotiščih.

Našim novim modroslovcem, katerim dostikrat ni drugega mari, kakor da bi popisali papir in kaj novega v široki svet razglasili, če je že tisto res modro — ali ne — tem modroslovcem v obraz povedal je Bosko: Vse modroslovje obstoji v tem, da pošteno živimo! Sam se je ravnal po tem načelu, in tudi druge je vedno navajal na pot čednosti in kreposti.

Dokler ni imel sirotišča, v katerem so dečki stalno prebivali, ampak le zbirališče, kamor je mladina prihajala o posebnih urah, je bilo s podukom precej težavno. Omenili smo že poprej, da se mu nekteri dečki niso prav obnesli. To tudi ni bilo nič čudnega.

V večerni šoli podučeval je otroke, se vé, da naj prej v nadaljnjemu učenju, kedar je bilo sercé pridobljeno. Njegova prva skerb je bila torej, da so dečki

prejemali ss. zakramente, opravljali spoved in sveto obhajilo.

Ali tudi družih predmetov ni smel zanemarjati. Saj iz teh otrok je hotel zrediti ljudi, da bi si enkrat sami kruh služili, in sicer pošteno služili. Zato je vsakoterega dal še kaj posebnega učiti. Kar jih je bilo bolj nadarjenih in taci, ki so imeli veselje do učenja, obiskovali so še nadalje šolski poduk. Rekli bi, „šli so v šolo.“

Drugi učili so se rokodelstva. V mestu poiskal je dobrih mojstrov, in dal je tega dečka k čevljarju, drugzega k krojaču, tretjega k mizarju i. t. d. Kolikrat se je prigodilo, da je Bosko na skrivnem opazoval življenje taci mojstrov; ali pa izpraševal učence, kaj delajo, kaj govore v delavnicah. Če je zapazil kaj napačnega, urno je poiskal drugega gospodarja. Skerbel je Bosko v resnici po očetovski za svoje otroke.

Ta učni črtež se je le deloma spremenil, ko je Bosko sozidal lastno, veliko sirotišče.

Učilo se je tisto kakor prej. Pridobivši si deček nekaj prvotnega znanja, lotil se je ali rokodelstva, ali pa „šole.“ Ves poduk veršil se je v sirotišči. Vstanoval je Bosko velike delavnice za razne stroke obertnije. Tu so kovači, ključarji, krojači, čevljarji, mizarji, peki, knjigovezi i. t. d. Zavod ima lastno tiskarno, iz ktere je izšlo nad 200 del — največ nabožne vsebine. Pri rokah imajo vso pripravo za knjigarska podjetja. V hiši se ulivajo čerke, dela se papir, razpečavajo in prodajajo se knjige — celó za fotografa je oskerbljeno. Časopis „Bolletino Salesiano“ tiska se v treh jezikih. Ni dvoma, da je to razvito tiskarstvo v domači hiši celemu zavodu na veliko korist. Koliko denarjev, ki bi sicer romali v žep tujega podjetnika, ostane doma in se zopet ondukaj porabi. Pri takem obsežnem delovanju pa je tudi potreba tacega umnega gospodarstva.

Lahko si mislimo, kaka živahnost in življenje je v zavodu. Toliko živih mladenčev, toliko marljivih rok, tako raznoverstno delo: vse pod enim poslopjem, vse pod vodstvom enega gospodarja! To je naselbina, podobna polnemu panju čebel, kedar se pripravljajo na roj.*)

Domislimo pa se tukaj zopet onih visokokipečih besedi in vmišljij Boskovih, ko je govoril o prihodnjih delavnicah in napravah, kakor bi jih videl gotove pred seboj. Misli te niso bile zidane v oblake. Vse se je doveršilo o svojem času, še veliko večje nego je pričakoval Bosko sam. Valdoško sirotišče — neki — ni sicer lepo in zidano pravilno, ali z vsemi poslopji skupaj — s spalnicami, delavnicami, gospodarskimi pophišji — mora biti velikanško.

Iz Boskovega zavoda prihajajo najboljši obertniki.

Pa ne samo obertniki, tudi drugi stanovi zajemajo blažilnega duha iz Boskove šole — duhovniki, učitelji, trgovci, vojaški dostojanstveniki i. t. d. Kakor mnogoverstna je človeška družba in različni nje člani po svojem poklicu, tako so tudi mnogoverstna pota, po katerih se vodijo dečki v valdoškem sirotišči, da pride vsak do svojega stanú in vsakdo do svojega — kruha.

Nadarjenejši gojenci se v vedah natančneje izobražujejo. Obernejo se potem, kamor jih veseli. Kdor ima poklic za duhovna, uči se predmetov duhovnom potrebnih.

*) Med torinskimi znamenitostmi je gotovo prva: Boskovo sirotišče. Dopisnik je natančneje opisati ne more, ker videl je ni. Poročal je nekdo o tem v „Vlast“ r. II. Čé pride kak Slovenec v Torin, naj si ogleda to zanimivost!

Takoj v začetku je skerbel Bosko, da si vzgoji lastnih, dobrih duhovnov, ki ga bodo podpirali v šoli in na domu, v poduku in nadzorovanji. Učiteljev mu je manjkalo. Nerač je pa prepuščal poduk neduhovnikom v roke. Svetne profesorje privzemal je tedaj, kedar je bilo to v korist dobri stvari, ali si pa drugače pomagati ni mogel. Hotel je, da podučujejo duhovniki na njegovih učiliščih.

V ta namen je vstanovil duhovska semenišča. Iz njegove šole je izšlo čez 6000 duhovnov, ki delujejo kakor misijonarji, profesorji, duh. pastirji. Vsi ti imajo pred očmi ta cilj, kterega jim je postavil njihov učenik. Večina njih deluje — kakor udje salezijske družbe — v istem smislu dalje, kakor je deloval Bosko.

Omenivši veliko število duhovnov, ki so se šolali pod vodstvom Boskovim, dostaviti je treba takoj, da vsi ti duhovni niso izšli iz enega in edinega sirotišča valdoškega v Torinu. Delovanje Boskovo je bilo res s prva omejeno na mesto torinsko. Ali s časom, ko so se prvi zavodi vedno lepše razvijali, postalo je ime Boskovo znano po vsem Laškem — po celi Evropi — da, po celem svetu. Delo preprostega duhovnika zado-bilo je vsesvetni pomen.

Vstanovil je namreč na več krajih Italije obertne in kmetijske šole, osnoval gimnazije — in sirotišča po istem izgledu, kakor je osnoval sirotišče v Torinu. V njegove gimnazije hodijo razun domačih gojencev še drugi dijaki. Ne skerbi samo za to, da se podučuje — ampak tudi odgojuje.

Po v vseh večjih mestih laških je vstanovil oratorije.

Leta 1878 vstanovil je oratorij v Marseille-u (Marsejlu). Zavod zamore že čez 300 otrok sprejeti pod streho. Tudi druga mesta po Francoskem so dobila enaka sirotišča, tako Pariz, Lille, Saint-Cyr i. t. d.

Na Španjskem se je zidala prva Boskova hiša l. 1881 v Utreri; berž naslednje leto že druga v Malagi in tretja v Barceloni.

Ali neumornemu Bosku ni zadostovalo, da osrečuje samo v Evropi nesrečne otročiče. Poleg vseh teh skerbi, ktere je imel s tolikimi zavodi — raztresenimi po Laškem.. Španjskem.. Francoskem, odposlal je leta 1875 še nekaj duhovnov, da ponesó luč sv. vere divjim Patagoncem v južno Ameriko.

Kdo bi tedaj rekel, da ni deloval Bosko vsestransko? Vseh zavodov njegovih štelo se je ob njegovi smerti okoli sto šestdeset. In v teh zavodih živi 130.000 otrok in mladenčev. Iz te nenavadne šole pride vsako leto 30.000 poštenih ljudi. Ali ni to delo velikansko? — Ali ni to delo čudno?... Iz potepuhov — poštenu ljudi? Kaj bi bili brez Boska! Hudobneži in tatovi — zaverženi na duši, zaverženi na telesu!

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Procesija S. R. Telesa. — Sklep Šmarnic.) Šenklaška procesija sv. Rešnjega Telesa dan, vojena po premilostnem gospodu škofu, se je godila prav častitljivo pri naj vgodnišem vremenu. Vdeležilo se je vojaštvo in c. kr. slavne vradnije vsih verst. Občinstvo se je obnašalo sploh spoštljivo. Želeti je, da bi vsi pokleknil, kadar se presv. R. Telo memo nese, in pa da bi bili vsi odkriti, ko procesija memo gre, posebno pa tudi bolj daljni, zlasti ko se Najsve-

tejši memo spremlja. „Vse kolena morajo pred Njim poklekniti.“ Da nekteri civilisti za godbo ali zraven nje „pokriti“ (!) dirjajo, to je vse graje vreden nered. O tej procesiji se prav posebno prosi blagoslov od Jezusa Zveličarja za mnoge okoliščine življenja; srečo, blagoslov si vsak želi; naj torej tudi vsaki ponižno Jezusa zanj prosi in se z vso spodobnostjo in častitljivostjo obnaša o tako imenitni slovesnosti. Nerodnežem pa, ki ne vedó, kaj se godí, ni treba blizo, da poštenih ne žalijo in nedolžnih ne pohujšujejo. —

Slovenska sklepna pridiga za šmarnice je bila že prejšnje jutro (gl. na drugem mestu v dan. listu). Nemški govornik je sklenil presv. R. Telesa večer ob 7ih z izverstnim govorom. Ker je celi mesec govoril o vojski sv. Cerkve z njenimi sovražniki in o njenih zmagah, je prav primérno sklenil s tem, da je možko zavernil nekaj ugovor, ki se zlasti med jélševimi učejaki večkrat sliši. Pravijo namreč, da se je Cerkev preživela, in zato ji prav radi grobno pesem popevajo.

Taka grobna pesem pa ni nič novega. Peli so jo že farizeji Jezusu, začetniku sv. Cerkve. No, so rekli, zdaj je pokopan, zaklenjen je med skale in opeke, s pečatom in stražo je zavarovan, — zdaj bomo imeli mir pred njim!.. Toda, grobna pesem je bila puhla: Gospod je kljubu kamnov, pečatov in straže vstal iz groba.

Potem našteva nektore rimske cesarje, ki so Cerkev peli grobno popevko, se hvalili, da so kristjane zaterli, celo spominke so postavljali, denar kovali z bahanjem, da so kerščanstvo do čistega izkoreninili, kakor so bili Trajan, Dioklecijan, Julijan, kateri poslednji je zlasti menil z zasramovanjem kerščanstvo ob dobro ime pripravi in ga pokopati. Opomnil je še Lutra, kateri je tri storjene obljube prelomil, začel Cerkev razdirati in se je veliko bahal, kako da bo on papežu v življenji kuga, po smerti pa papeštvu pogin. Pa kje je Luter, ko Cerkev in papež s Cerkvijo stoji nadalje. Opomnil je tudi Napoleona I. kateri je hotel papeža „v penzijo djeti,“ da bi sam Rim pograbil, in je papeža gual v pregnanstvo; toda Napoleon je šel v pregnanstvo in je tam umrl: papež se je pa v Rim nazaj poveruil. Umerl je Pij IX. — no! so rekli, zdaj je Cerkev odzvonilo. Toda v dveh dneh je 60 kardinalov izvolilo Leona XIII. — tako naglo zdaj, ko je včas po več lét potrebovalo to opravilo. Kje tedaj so vsi nagrobni pevci, ko stoji terdno še zmeraj nepremakljiva Skala, katero je postavil Sin Božji!

Drugo upanje si cerkveni preganjavci stavijo v to, da pravijo: Cerkev se je preživela, ker v nji ni nobene napredovanja. Na svetu vse napreduje, učenost, umetnost, obertnija itd.: le Cerkev je zmeraj stara s svojim naukom, s svojo spovedjo in pokoro, s svojo mašo... Toda, Cerkev napreduje v svojih naukih s tem, da jih vedno bolj pojasnuje; s svojim postom in pokorili s tem, da jih po okoliščinah časa omečuje: v bistvu pa tega opustiti ne more, ker vse to je vstanovljeno v evangeliju, — kdor n. pr. je grešil, pokoro mora delati, kaj pa družega? in če Cerkev grešniku manj naklada, pa njega samega več čaka, da stori. V resnicah pa Cerkev napredovati ne more, razun ko bi jih zaverгла. Tako je tudi v nrvnosti. Zahtevanje v tem je nezmisel. Kar je res, ostane zméraj res, naj se obrača kakor drago. Dvakrat dve je bilo zmeraj štiri, predno je svet stal, in bo potem, ko več sveta ne bo; in ko bi kdo rekel: dvakrat dvě je sedem, bi se mu vsak smejal. Kakó tedaj bode kdo zahteval, da naj se nespremenljive resnice spremené in naj se v njih napreduje!

Še drugo znamje, da se je Cerkev preživela, menijo njeni sovražniki, je to, da le priprosto ljudstvo se še derži vére; učenjaki, profesorji, olikani, visoki in mogočni so Cerkvi herbet obrnili... K temu res zape-ljivemu ugovoru je govornik odgovoril nekako to-le:

Perviĉ ni res, da samo priprosto ljudstvo je še véрно in spolnuje vérske nauke: v vsih stanovih se nahajajo mnogi prav čversti in zvesti vérniki in v naj višjih stanovih pogosto še najbolj odloĉni in pobožni katoliĉani. Naj gre n. pr. kdo naj Dunaj in naj opazuje, ter se bo prepriĉal, v kako obilnem številu tudi ljudje iz naj višjih stanov pogosto pristopajo k spovedi, sv. Obhajilu, hodijo v redu k sv. maši, posveĉujejo nedeljo, spoštujejo postno zapoved itd. Tudi med profesorji, med uĉenjaki, bogatimi in mogoĉnimi so zvesti verniki, in to se nahaja tudi drugod po vsem svetu. Goreĉnost velika se kaŹe n. pr. pri mladini: iz visokih stanov, kakor iz nizkih, se poprijemajo mladenĉi redovniškega, in sicer duhovskega stanú; device iz naj višjih stanov sprejemajo samostansko obleko, bivajo usmiljene Sestre itd.

Vender pa, ako se vzame ta reĉ sploh in poĉéz, se mora res spoznati, da priprosto in vsakdanje ljudstvo po večem je bolj zvesto svoji veri, kakor pa uĉeni, gosposki in mogoĉni. Toda vsim veljá neoverŹljiva po-stava: „Ako hoĉeš iti v Źivljenje, spolnuj zapovedi!“ Ako tedaj priprosto ljudstvo zapovedi spolnuje, gospôski, profesorji, uĉeni pa ne, — kaj sledi iz tega? Niĉ dru-zega ne, kakor da: priprosto ljudstvo pojde v nebesa, gospôski, uĉenjaki, mogoĉni pa v pekel... Pred Bogom so vsi stanovi enaki, on ne gleda na oliko, na mogoĉ-nost; ima sam vsega dosti. Bog ne gleda na svetno uĉenost; je sam neskonĉno moder...

Ves ta posnetek pa je le slaba senca proti čverstim izpeljavam, ki so tekle kakor moĉna reka govorniku iz ust. K sklepu je priporoĉal z veliko vnemo češĉenje Marije D. vsim, tudi grešnikom, in priporoĉil je za ne-kako nalogo, da naj vsak — ĉe tudi še tako obupan in zaverŹen — predno se uleŹe zveĉer k pokoju, moli trikrat češĉena-Marijo na ĉast Materi BoŹji, ker veliko premore njena prošnja pri Bogu za spreobrnjenje greš-nikov. —

Kakor v stolnici, tako so bile tudi po drugih cerkvah šmarnice prav pridno obiskovane in nadjati se smemo, da sad se ne bo pogrešal. — Ako so kateri opustili to storiti, kar je njih dolŹnost, naj zdaj s toliko večo goreĉnostjo opravijo vredno spoved in sv. Obhajilo, da doseŹejo mir svoji razdjani duši in postanejo „vredni obljub Kristusovih.“

Boh. Bistrica, 3/6. (*Spomin na romanje.*) Prosim, predragi mi rimski romarji, oprostite, da tudi jest prav malo omenim o Rimu, akoravno Źe bolj kasno. Tudi mene serce priganja, ter si v dolŹnost štejem, pisati par besedic, ter se prav priserĉno zahvaliti g. M. Arku za ves trud, ki so ga imeli ves ĉas na popotvanji in v Rimu; da so tako hitro in kolikor moĉ bolj natanĉno pisali v Slovenca, kaj smo vse videli, slišali, občutili. Z gotovostjo smem terditi, da so g. Arko vsim kranj-skim romarjem s tem prav zelo vatregli in veliko ĉasa nam prihranili, ker vsaki mi je rekel, kako je bil doma še posebej to prošen od svojih, da naj le koj iz Rima piše. Pa hvala Bogu in g. Arku, le kaj malega nam je bilo treba pisati; vse so po ĉasniku Slovencu po-zvedeli, kar so tako Źeljno vsaki dan priĉakovali iz Rima. Bog naj ĉast. gospodu ves trud stoterno po-verne.

Bog poverni enako tudi stotero našim gg. vodnikom za ves trud, ki so ga imeli z nami. Marsikatero nepri-

jetnosti so mogli zaradi nas prestati med tem ĉasom, zatorej Vam tukaj splošno lepo zahvalo izrekam tudi od mnogih drugih, ki obljubili smo si moliti za nje.

Nikdar in nikoli mi ne bodo ti sreĉni dnevi zgi-nili iz spominja. Bogu se moram za to milost in sreĉo zahvaliti, da sem vidil veĉno mesto Rim, in koliko še družega znamenitega. Kako silno lepe so tu cerkve, pa Źali, da od mnogih premalo obiskovane in spošto-vane. Kako krasno in vse presunljivo je bilo tisti dan v cerkvi sv. Petra, ko so sv. Oĉe maševali! Kar gro-melo je po cerkvi od pozdravov in slavoklicev, ko so se sv. Oĉe prikazali v cerkev. Ozirali so se prav veselo, sedaj na desno, sedaj na levo ter delili nam sv. blago-slov, ko so jih nesli po cerkvi do oltarja, kjer so sv. mašo darovali za vesoljni svet. To je bilo ginljivo!

Z grozo in s strahom se mora bliŹati ĉlovek tudi k ss. stopnicam, ki so poleg lateranske cerkve — ravno tiste, ki je Jezus po njih stopil pred Pilata, ko je bil v smert obsojen. Ćutilo obŹalovanja sem obudil, in Boga zahvalil, da je tudi za-me po teh stopnicah bil ne-usmiljeno pahan, ter sem se neznansko sreĉnega Źtel, da tudi jest smem po njih se po kolenih premikati. Tudi pri stebru, pri katerem je bil Jezus biĉan, je bil silno Źalosten pogled; serce se mi je širilo, ko sem si mislil, da je bil ravno pri tem stebru Jezus Źiban in tepen tako dolgo, da je zraven njega na tla padel; paĉ lahko se tudi ĉlovek kar verŹe tu na kolena. Kar tako rekoĉ mraz sprehaĹa ĉloveka, kadar gleda kos ravno tistega kriŹa, ki je Jezus na njem za nas svoje sveto Źivljenje daroval, in Źebelj, ki je bil Jezus Ź njim na kriŹ pribit, pa terne, ki so Jezusu glavo prebadali. Kdor ima soĉutje, se mora pri pogledu teh reĉi iz lju-bezni do Jezusa in zaradi svojih grehov solziti. Tudi v Loreti v Marijini hišici je bilo silno lepo in veselo. Ćlovek v tej hišici si lanko misli, da se med ravno tistimi stenami giblje, kakor so se svoje dni Jezus, Marija in JoŹef. Tukaj se mi je serce kar veselja topilo, da res skoraj ni moĉ prestajati takega veselja; smé se reĉi, da res Źe tukaj ĉlovek skoraj neko nebeško veselje občuti; kakšno veselje nas ĉaka še le v hiši našega Oĉeta in vsih izvoljenih. Marija lavretanska in sv. JoŹef, prosita za nas, da sreĉno enkrat tudi mi priromamo v tisto hišo! Prosim Vas, predragi romarji, nikar ne pozabimo, kar smo si obetali, ko smo se loĉili: da bomo eden za drugega molili, in se ne pozabili; molimo zlasti tudi za sv. Oĉeta in za sv. Cerkev, kar je bil glavni namen našega romanja, ter dopolnujmo, kar smo o svojem popotvanji zverŹili le slabo in poverŹno.

Hvaljen bodi Jezus K.,

Marija in sv. JoŹef!

L. Ravnik.

Gorica, 2. roŹnika. (*Nov lepoznavski list.*) Uĉeni in goreĉi bogoslovski profesor gosp. dr. Mahniĉ bode zaĉel izdajati nov perĹodiĉen list, ki bo izhajal vsako ĉetertletje. Iz njegovih rok smemo priĉakovati kaj čver-stega. Bistveno z naslednjimi versticami on napoveduje svoje delo in vabi k naroĉevanju:

„Paĉ malokdaj se je ĉloveško Źivljenje tako mnogo-liĉno in naglo razvijalo, kakor dandanes. Tok sedanjosti je tako silen, da vleĉe vse neobstojljivo za seboj; le redki so moŹje, ki si duŹevno obzorje ohranijo jasno ter s treznim, mirnim duhom razsojajo ĉasovne spre-membe. Breznaĉelnost in nedoslednost v miŹljenji ter negotovost in neznaĉajnost v delovanji so glavna zla, za katerimi boleha naš vek.“

In vendar je ĉloveškemu duhu lastno, da teŹi po vekovitosti in obstojnosti. Saj mu je Stvarnik podelil dar razumnosti, ki ga vaposobi iz raznoveratnosti spre-menljivih stvari zakljuĉavati enotne, nespremenljive zakone veĉnih resnic. In prav spoznanje teh zakonov

je prvi, neobhoden pogoj stojnosti in značajnosti. Nejasnost in negotovost v načelnih vprašanih obrodi negotovost v teženji, nedoslednost v delovanju. —

Slovenci imamo dovoljno število raznih listov: slovatvo, politika, kmetijstvo se pridno gojé, tudi družtev in drugih vstanov ne pogrešamo. Le nečesa še nimamo: lista, ki bi razna vprašanja, segajoča v življenje, načelno razpravljala, kojega naloga bi bila, prave nazore umstveno vtemeljevati ter jim priboriti priznanje sosebno v onih krogih, ki so kakorkoli poklicani, da kaj pripomorejo v prosveto slovenskega naroda.

Da bi tej potrebi za zdaj vsaj nekoliko zadostil, sem sklenil na svetlo dajati perijodičen list; s tem bi mu bil ob kratkem načrtan program.

Zatorej pošiljam to vabilo slovenskemu razumnístvu, sosebno pa čestiti duhovščini, prosé, naj se mi blagovoljno pridruži kakor z duševno podporo, tako tudi z obilno naročbo.

List bo izhajal vsake tri mesce po enkrat. Perva številka izide mesca julija. Cena se mu ima določiti po številu naročnikov; vendar ne bo presegala 2 for., ako prav bo obsegala vsaka številka blizo sto strani; pač pa se bo znala celo znižati, ker ne bomo niti jaz niti sotrudniki iskali pri listu najmanjšega gmotnega dobička.

Slovenski narod je čisto katolišk. Naravni zakon torej zahteva, da se omika in napreduje na podlagi kristijanskih idej. Na to stališče se postavim tudi jaz. Čistost katoliškega spoznavanja in odločnost bodi zastava, na katero prisežemo, pod katero se hočemo bojevati; konečna zmaga nam je zagotovljena, ker naša reč je reč tiste cerkve, kateri je Božji Sin obljubil, da je peklenska vrata ne bodo zmagala.

Vže za prvo številko naznanim mej drugim daljšo filozofično-kritično razpravo o idealizmu, s posebnim ozirom na zbirko Stritarjevih dél, kakor sploh na novejšo naše slovatvo; dalje: pisma o vzgoji, v katerih se ima naše javno šolstvo načelno pojasnovati z vednim sklicavanjem na izkušnje, katerih si je pisatelj sam nabral kot večleten vzgojitelj mladine; tudi se bo koj pričelo s prav zanimivimi versko-političnimi razgovori. Pri tem se ne bo preziral duševni razvoj dražih nam slovanskih bratov; v to se mi je že zagotovila zanimiva razprava o najnovejšem stanju bogoslovnih ved na Ruskem, posebno pa o nekaterih vgodnih znamenjih, ki obetajo približanje gerških razkolnikov katoliškemu zapadu. Ker smo se v poslednjem času Slovenci jeli bratiti s Čehi, se bomo kolikor mogoče v listu ozirali tudi na te severne brate in njihovo slovatvo. Tudi zabavi smo odločili v listu nekoliko prostora, da bo bralec pod čerto našel kaj prijetnega razvedrila.

Blagovolite mi, prijatelji, naznaniti po listnici, ali Vam smem poslati koj prvo številko na ogled ter Vas prišteti k naročnikom novega lista.

V Gorici, 20. maja 1888. *Dr. Anton Mahnič,*
profesor bogoslovja.

Pristavek. Gosp. dr. Mahnič vreduje tudi „*Folium periodicum Archidiece. Goritiensis*“ (vradni list Goriške nadškofije), kterega zaradi tehtnosti, tudi izvirnosti člankov, zaradi raznosti tvarin in klasične latinščine ne moremo prehvaliti in ga z lepoznan-skim vred gorko priporočamo. Letošnji tečaj, dozdej 5 števil z obilno tvarino, prinaša med drugim v vsaki številki izvrstni spis „*Lumen e coelo*“ o Leonu XIII in njegovih enciklikah. Nobenemu duhovnu ne bo žal

za malo letno naročnino 2 gld., ki se pošlje v „nadškofijsko pisarno“ (ad Cancellariam archiep. Goritiam).

Vr. „Zg. Dan.“

Peš-potovanje z Juga skoz Slovenijo v Rim. (Dalje.) Ob 1 uri popoldne 13. sept. sva došla v mesto Faenco. Obiskala stolno cerkev. Ko so naju ljudje vidili, so takoj spoznali, da sva od daleč; videč na ramah precejšne torbe in romarske palice, osobito moja se jim je dopadla — hajdi za nama v cerkev! Opraviva svojo dolžnost pred Kraljem večne časti in se napotiva na odhod.

14. septembra vstala pred zoro in prišla ob zori v mesto Forli. Obiskala čudolepo stolno cerkev. Bila sva pri najsv. daritvi. Cerkev, v tri ladije predeljena, z velekrasnimi bliščečimi marmornimi mnogobrojimi stebrovi. Posvečena je iznajdenju sv. Križa. Visoko od tal cerkve je vzdignjena velelépa prezbitarija, v sredini stoji glavni oltar, okolo v polkrogu kanoniški sedeži z biskopsko stolico v sredini. Desno stran je velika z lepimi marmornimi stebrovi v tri ladije predeljena, v sredini jo nadkriljuje velekrasna kupola. Ravno taka kapela je na levi strani stranske ladije. V vsaki kapeli so po trije oltarji, vsakteri stoji v svoji absidi. V desni kapeli je dragoceni oltar z milostno sliko bl. Device Marije; v levi pa Najsvetejše v tabernakeljnu. Slikarije in olepšave cerkvenih stén in svodov, marmorni oltarji, vsa oprava in naprava cerkvena, ter bogoslužno orodje je tolike lepote, umetnije, častitosti in dostojnosti, vmérjenosti in prijetnosti, da moraš vsklikniti: Spodobuo in prav je; istinito je tu sveti kraj in hiša Božja, kjer Kralj kraljev tu na posebni način biva.

Iz Forli-a vodi dalje velika cesta proti Riminu, Sinigaliji, v Ankono, Loreto in Rim. Ravno tu se pa loči druga cesta na Medulo in dalje v Florencijo; s te ceste pelje pošta na sv. goro Alverno. Ob 7ih v jutro sva se odpeljala s hiapon-omnibusom iz Forli-a do mesta Medule, ki stoji že pod gorami. Mesto Forli stoji v rajsko lepi in rodovitni ravnini; lep je od tod razgled na visoke gore Apenine. Ljudstvo je tu in povsod jako pridno; zemlja vertovom jednako vrvnana in obdelana, ogóni ali kraji na njivah so široki in v ravnih potezah orani; trije ogóni njive, potem pa versta drevés redoma; od drevesa na drevo je lepo napeljana vinska terta, vencem jednako. Žive zelene meje so lepo obstrižene. Zemlja debela. Orje se jako globoko. Plužno drevo je starinsko, silo veliko in dolgo. Vpreže se pred jedno plužno drevo po 3—5 dvojic velikih, lepih belih volov; toraj uboga živina ne terpi toliko, kakor mnogokrat pri nas, kadar se s slabimi volički, suhimi kljuseti, celo s kravami orje, toda mnogo pot lačnimi, pa koliko je kletvine in tepenja! Italijanski kmetič siromašni, mirno in popevaje orje. Stari ljudje in otroci po cestah pobi rajo v košare, ali na male vozičke živinske odpadke in jih znašajo v za to napravljene jame, mešajo vsakoverstne smeti in si napravljajo gnoj. Nobenega koščeka zemlje ni brez hasni, vse je skerbno in pridno obdelano in s koristnimi sadeži lepo in redno obsajeno.

(Dalje naal.)

Iz Torina, 26. majnika 1888. (Spomin po *† Don Bosku in hvaležnost do dobrotnikov.*) Gospod kanonik! Naš preljubljeni oče Don Bosko, čutivši, da mu močí pešajo, me je že skoz dolgo versto lét vvajal v svoje delovanje in v svoje razmére z ljubimi svojimi sodelavci. Od tod tedaj je, da sem bil zmožen razumeti vso vašo ljubezen in vaše spoštovanje in očetovsko priserčnost, katero je on gojil do Vas.

Menim torej, da zadostim eni pobožnih želja vašega serca, ko Vam pošljem malo fotografijo Don-Boskovo s koščekom od njegove obleke.

Stalni smér našega prizadevanja je: posnemati našega častitega ustanovnika in nasledovati pot, katero nam je on pričel. Občutki njegove duše so se močno vtisnili nam v dušo; hočem reči, da nahajali bodete tudi pri nas vedno ravno tisto hvaležnost in ravno tiste občutke njegove ljubezni.

Naj Vas torej smemo prositi tudi mi, da bi nas vedno podpirali s svojimi molitvami, s svojim sočutjem, in dobrohotnostjo do naših ubogih sirot.

Kar nas tiče, bomo tudi nadalje z našimi mladenci vred molili za Vas in za vse Vam drage. Naše molitve se bodo dvigale v nebesa, kjer, kakor upamo, naš preljubljeni oče Don Bosko prejema povračilo za svojo gorečo ljubezen. On bode svoje priprošnje zedinjal z našimi molitvami za Vas, in Marija Pomočnica ne bode odrekla svoje soprošnje njemu, ki ga je tako očitno varovala in blagoslavljal, dokler je na zemlji živel.

Sprejmite spoštljivi poklon itd.

Duhoven Mih. Rua.

Iz Amerike. (*Merriam Park, St. Paul, Minn. 30/4. 1888.*) (Konec.) Iz Novega Jorka toraj se pride na eno stran z „Ferry“ v Novi Jersej, Hoboken in Newark, na drugo stran pa v Brooklin. Vsako teh mest je zase veliko mesto od nekoliko sto tisočev ljudi. Novi Jersej, Hoboken in Newark so zvezane s premnogimi železničnimi progami. Vse skrižem gredó.

Novi Jork je že napolnil otok, na katerem stoji. Mesta rastejo neizrečeno hitro. Kjer se ima mesto zidati, napravijo se najprej ulice, ktere tvorijo povsod same kvadrate in so večji del s številkami zaznamovane, in tako se vsako poslopje v največjem mestu lahko najde, če se vedó števila od obeh ulic, ktere se tam križate. Ena ulica gré skozi celo mesto. V Brooklin derži iz Novega Jorka velikansk most, o katerem sem že v Ljubljani v šoli slišal, da je neki grozno velik. Mora že tako biti, če derži tako visoko čez morje, da lahko ladije spodaj plavajo. Toda v Brooklin nisem prišel, je bilo predalet.

Koliko papirja se v Novem Jorku porabi samo za oznanila, je skoro neverjetno. Ni ga prostega kraja, kjer ne bi bilo vse prekrizano z oznanili. Vsak skuša na drug način vso pozornost obrniti na svoja oznanila. Tlak po ulicah je poklejen in zunaj mesta vsak polomljen plot, še konj, ki sredi ulice pogine, je kmalo poln papirja.

4. aprila zvečer ob 5ih ali po vaše o polnoči, odpeljali smo se po Erie- (Iri) železnici proti Chicagi. Imeli smo na zbiro polno železnic, ker tukaj ni tacega pomanjkanja železničnih prog, kakor na Avstrijskem. Železnice so vse privatne. In prav malo krajev je v Ameriki, da ne bi šla železnica skozi. Če bi bila Kranjska dežela v Ameriki, ima v dveh mescih železnico v Kranj in na Dolenjsko, in še marsikako drugo. In Ljubljana bi tudi imela svojo električno razsvitljavo in železnico za konje po ulici. Pa kaj se boče, ker je ne moremo prenesti v Ameriko. Tukaj je sicer premnogo železnic, toda vedno in vedno se delajo nove. Po nekterih krajih gredó železnice ena tikoma druge, križajo se pa povsod. In železniški zemljevid ameriškanski je taki, kakor prav gosta ribiška mreža.

Ker mesta tukaj rastejo, kakor gobe po dežju, zlasti kjer gre železnica blizu, se ne smé misliti, da taka društva slabo izhajajo. Naša Erie- železnica gre

skozi bolj neobljudene kraje, ker je še nova. Čez par let šla bode skozi sama mesta. Na deželi sem videl prav malo zidanih hiš. Vsak kmet, ali kakor ga tukaj imenujejo, „Farmer,“ postavi si leseno hišo sredi svojega posestva, ktero je večkrat večje, kot ga ima na Kranjskem cela vas skupaj, toda ne tako, kakor jih imajo na Kranjskem, ktere so bolj podobne tičnicam, v ktere smo včasih sinice lovili, kakor pa človeškemu bivališču, temveč postavi vilo, ktera bi v nobenem evropejskem mestu skaze ne delala. Seveda — če hoče kaj začeti, ne smé suh priti v Ameriko, kar se le prerado godí v današnjih časih. Toda take lepe hiše si ne postavi precej, ko pride iz Evrope. Perva je koliba, ktera je le za silo, za naj prvo potrebo napravljena. Kadar zamore, si napravi malo boljše bivališče in čez mnogo lét si postavi še le pravo stanovanjšče. Pervo dvoje poslopje pusti povsod v spomin svojim potomcem in tudi sebi, ker ga spominja na dni potú in truda, ko je trebil gozd in oral prvič s koreninami prepleteno zemljo. Povsod se vidi ena velika hiša, ena manjša, in ena naj manjša hišica.

Dalje smo se vozili mimo póli, kjer se koplje petrolej, in smo prišli zvečer ob 10ih po več kot dvajseturni vožnji v Chicago. Po električno razsvetljenih ulicah peljali smo se precej na drugi kolodvor in smo dospeli drugi dan ob 11, ko smo se peljali skozi Milwaukee in La-Crosse v Wabasho, kjer je č. g. Solnce svojo prvo sv. mašo pel, v preprijazni cerkvi, ktero je postavil Slovenec preč. gosp. Trobec. Mudili smo se pri nekem slovenskem trgovcu, kateri nas je sicer zadrževal, naj ostanemo dalje, toda g. Solnce klicala je dolžnost domú v nedeljo, in toraj smo odšli. Le dve uri še, in bili smo v St. Pavlu.

Št. Pavel, eno najmlajših ameriškanih mest, ima krog 100.000 prebivalcev, in stoji na kraju, kjer so pred nekolikimi desetletji še divji Indijani s kervavo roko branili tujcem vhod v svojih očetov deželo. Neki francoski misijonar pravil je, da pomni še, ko je bila v St. Pavlu ena sama hiša. In sedaj je glavno mesto države Minnesotte. Mesto je zidano, kakor druga mesta ameriškanska. Vendar sem tukaj tudi nekaj novega videl, namreč, kako v Ameriki hišo prepeljejo z enega kraja v drugega. V neki ulici sem videl hišo, ktero so na valjarjih naprej vlekli. Ko sem šel drugi dan mimo, bila je že daleč od tam, v drugi ulici. Prav ameriškansko, kaj ne, da?! Kdor si hišo kupi, jo kar na svoj svet prepelje. Št. Pavel je ves v gričih po obeh straneh reke Misisipi. Oba dela vežejo velikanski železni mostovi, kteri so jako visoko nad vodo razpeti, tako, da pod mostom za ljudi derži poprek še most za železnico, in oba delata podoba križa (X). Daljni most je pa zopet tako narejen, da lahko vsaka ladija skozi gre, kar obrača se. Osem dni sem počival pri preč. g. Trobcu, deveti dan pa je bilo treba odriniti v semenišče v Merriam Park, ktero je eno uro od Št. Pavla proti mestu Minneapolis.

Sedaj tedaj sem tu. Semenišče je na prav lepem kraju. Spredaj je lesena vas Merriam-Park, zadaj je gozd, in za gozdom teče reka Misisipi. Krog in krog so prav majhni grički, obraščeni z belo brezo, ktere lub se rabi za papir (jaz sem si ga sam napravil, pa sem ga že porabil); iz njega so Indijani delali si čolne. Drugi so spremenjeni že v polja. Res, prav lepa dežela.

Za tovariše imam tukaj pred vsimi tri Slovence, namreč, g. Bilbana, g. Košmerla in g. Bajca. Dalje je še nekaj Čehov, Poljakov, Nemcev in Ircev. Bogoslovci in mi modroslovci imamo vsi skupaj eno samo sobo. To je

malo nerodno. Bogoslovcev je menda 18, modroslovcev nas je 10.

H koncu se Vam še priporočam v molitev. Serčni pozdrav naj Vam izročim od imenovanih gospodov.

J.,*) modroslovec.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Vesoljni namen za mesec rožnik (junij).

a) Glavni namen:

Spreobrnjenje Angleškega.

b) Posebni nameni:

(Dalje.)

15. *Ss. Vid, Modest in Krescencija.* Česka. Otroci, katerih starši so njih naj večji dušni sovražniki. Več terpečih. Več spreobrnjenj.

16. *S. Frančišk Regis.* Dušni pastirji in pridigarji. Z molitvenim apostoljstvom posebno združene redovniške družbe. Več ljudskih misijonov in duhovnih vaj.

17. *S. Adolf.* Rešenje važnih šolskih vprašanj. Veliko učiteljev in učiteljic. Več skušenj. Odstranjenje velike dušne nevarnosti.

18. *S. Elizabeta Šenavska.* Hasen-Nasavsko. Mnogo svoji pogubi slepo na proti hitečih oseb. Nekaj delavcev.

19. *S. Julijana.* Ljubezen do službe k Materi Božji. Mnogo marijanskih kongregacij. Sprejem ss. zakramentov za umirajoče, posebno pri priporočenih bolnikih.

20. *S. Iduberga J.* Ljubezen do deviškega stanú. Več zapeljanih oseb. Že nad leto in dan bolna hči. Več sirot.

(Konec nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Mati priporoča bolnega otroka za zdravje, če je Božja volja. — Bolehen goreč duhoven pastir, da bi se mu zdravje vterdilo. — Žena priporoča moža za spreobrnjenje. — Bolna oseba. — Prošnja za pohleven dež. — Hči priporoča že tri leta bolno mater za pomoč. — Dijaki za srečno doveršenje šolskega leta, posebno oni, ki zdaj imajo zrelostno skušnjo delati. — Stanoviten in obilen sad šmaric. — Bolehen prijatelj za zdravje. — Neka hiša za ljubi mir, pravo pobožnost, in za srečno izveršitev nekih gospodarskih zadév. Uslišanje se naznani. — Bolna oseba se gorko priporoča, da bi ji Bog odvzel hude skušnjave in če ne dodelil zdravje, pa saj srečno zadnjo uro. — Keršenica za primérno službo.

*) Prav serčna zahvala za zanimivo pisanje, in prosimo še večkrat kaj! Pozdrav bratovski Vam z gg. tovarši in vsem blagim prijateljem. Vr.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Ternovska procesija se je po navadi v zgodnjem jutru veršila pri naj lepšem vremenu. Pobožnega ljudstva je bilo zbranega obilno; veliko jih je bilo z gorečimi svečami pred Najsvetejšim. Pri tej procesiji so pervikrat rabili po skerbi in dobrotljivosti vel. čast. gosp. župnika in faranov napravljeno novo dragoceno, 205^{cm} dolgo in 155^{cm} široko nebo. ročno delo, vezeno na zlato polje, znotraj je beli damast, res lep kras za cerkev sv. Janeza Kerstnika, ki ga je oskerbela gospa A. Hofbauerjeva v splošno zadovoljnost. Pohvalno je omeniti tudi gosp. A. Funtek-a, ki je tako zgodaj pripeljal šolsko mladino z Mahú, da se je lepo vdeležila spreveda presv. R. Telesa.

Veličastne so bile enako procesije druge, Št. Peterska, ki jo je vodil preč. g. kan. A. Zamejic; frančiškanska, vojena po prečast. provincialu P. Evstahiju, in Št. Jakobska po milgosp. proštu dr. Jarcu.

Češčen. hvaljen, poviševan bodi Jezus v najsv. Zakramentu!

Iz Ljubljane. O novi zastavi Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca bodi še to-le pristavljeno: Zastava je béla na treh drogih, bogato na svili z zlatom vezena, ubodljana (kvačkana); križ, kaj krasen, naredil je tukajšnji pasar gosp. L. Tratnik. Podobi sti delani v Pragi, veznina in kvačkanje (zbadljanje) pa na Dunaji. Zastavo je oskerbela in priredila gospa Ana Hofbauerca. Podobi Naše ljube Gospé in sv. Jožefa na zlatem polji niste slikani, ampak vezeni. Ob vznožji ima zastava na vsaki strani pomenljive te le okraske: Skrivnostna roža, lilija in oljka. prav spodaj pa na eni strani: Posoda vse svetosti; Hiša zlata, Skrinja mirú in sprave; na drugi pa: Turn kralja Davida, Turn slonokosteni in Zgodnja Danica. Zastava je krasna, ponos nad 36,000 udov številne bratovščine in kinč tukajšnje stolnice. Stane 1700 gld. Vodstvu bratovščine primanjkuje še kakih 600 do 700 gld. Kedor bi zamogel kaj v ta namen darovati, bi zdaj zelo ustregel bratovščini.

K.

V uršulinski cerkvi se bode praznik presv. Jezusovega Serca obhajal celo osmino. V praznik sam, 8. tega mesca, je zjutraj ob 5ih slovenska pridiga; popoldne ob 6ih pa nemška pridiga in litanije, ktera poslednja bode vsak dan v osmini ob tej uri. Pomniti je, da v uršulinski cerkvi v Ljubljani je l. 1865 vstanovljena bratovščina „Apostoljstva molitve v zedinjenji z najsv. Sercem.“ Zato so v praznik Jezusovega najsv. Serca, ali pa naslednjo nedeljo popolni odpustki za tiste, ki prejmejo ss. zakramente, in več nepopolnih odpustkih.

V novi cerkvi Jezusov. presv. Serca je ta-le red:

1. Vsak dan o 1/26 z blagoslovom sv. maša popoldne ob 6 litanije z blagoslovom.

2. Vsako nedeljo in praznik pridiga ob 5 popoldne.

Po pridigi se blagoslavlja vernim: križci na odpustke za zadnjo uro, rožne vence z odpustki sv. Dominika, sv. Birgite in Marije VII žalosti; razne svetinje — tudi sv. Benedikta.

V petek, 8. junija, praznik presv. Jezusovega Serca: prva tiha sv. maša ob 4ih, potem rožni venec in pridiga ob 5ih. Slovesna sv. maša o 1/26ih: potem tihe ss. maše in popoldne ob 6ih litanije.

Ljubljanska ljudska kuhinja, ki se po novem sklepu imenuje Dijaško-ljudska družba, in je 27. maja imela svoj 11letni shod, naznanja, da je bilo skozi

leto oddanih čez 15 tisuč porcij po 10 kr., blizu 21 tisuč porcij po 6 kr. in čez 21 tisuč porcij po 3 kr.; sploh čez 110 tisuč jedi kuhanih in v kruhu. Troškov je imela kuhinja 4804 gld. in premoženja ima še 3504 gld.

Naših dijakov je skozi leto hodilo v kuhinjo navadno nekaj čez 90, za katere smo v preteklem letu plačali 1257 gld. (to samo v ljudsko kuhinjo in za ondotno hrano; še za druge mladenče in druge potrebe tudi niso bili majhni troški, kar smo večkrat med letom omenili). Za poslednji mesec majnik n. pr. smo od 93 mladenčev plačali v ljudsko kuhinjo 162 gld. 47 kr.; za april pa od 92 mladenčev 140 gld. 11 kr. (Razložek delajo kake počitnice, bolezni itd.) Nekteri so dobivali hrano iz Rozmanove zapuščine in nekteri tudi zastonj.

Posebna hvala gre slav. odboru te družbe in še zlasti pohvala tudi gospém in gospodičinam te dobrotne naprave, ki ne le zastonj delajo, ampak tudi kakor udje še svojo letnino plačujejo. Duša vsemu društvu pa je gosp. načelnik c. kr. stotnik v p. Vinc. Hübschmanu s svojo verlo soprogo Gospo Terezijo.

Posvečevanja novih duhovnov bode 18., 20. in 22. julija.

Premilostni gosp. knez in škof dr. Jakob Misija so o 25letnici svojega mašništva poslali mestnemu županu 100 gld. za mestne ljubljanske uboge.

Katoliška družba bo imela prihodnji torek (12. t. m.) pervikrat za letos sveto mašo na Rožniku zjutraj ob petih, ter vabi spoštovane ude in druge vernike ob eem k darovanju za uboge Vincencijeve družbe.

Dr. A. Jarc.

Toča z groznim viharjem je pretekli ponedeljek, 4. t. m., popoldne razsajala okoli Ljubljane. Pobila je na Mahu in še nekoliko naprej doli od Rudnika, koder so v torek po nekoliko žito kosili. Hude ure — obvari nas, o Gospod!

Novi koleki. Kakor naznanjajo, se koleki (štempeljni) od l. 1885 zamorejo z novimi zamenjati še do 30. junija; poštne spremnice (Postbegleitungsadressen) pa se zamorejo zmeraj rabi, če tudi vtisnjeno znamnje nima letnice 1888.

Deržavni po l goldinarski bankovci od leta 1886 se jemljejo še do konca jun. pri c. kr. ministerstvu za denarstvo na priloženo prošnjo.

Birmanje bode letos mesca julija v Radoliški dekaniji, in sicer: 23. jul. v Fužinah (Weissenfels), 24. na Dovjem, 25. na Koroški Beli, 26. v Zaspem, 27. v Gorjah, 28. na Koprivniku, 29. v Srednji vasi, 30. v Lescah, 31. na Breznici, in 1. avgusta v Begnjah.

Ali je vera potrebna? Kaso okradel, — pismo denara oplenil, — na ulici, v štacuni tega in tega napadel in denar pograbil, — pošto okradel in pobegnil, — poslopje požgal, — iz ljubosumnosti sebe ali drugo osebo, ali pa oba ustrelil itd.: polno tacega listi dan na dan naznanjajo. Kteri tako počenjajo, gotovo niso prijatelji vérske šole; ni torej čuda, da je toliko sovražnikov vere in verskega poduka pri ubogi mladini. Čudno je, koliko vse napuh počenja zoper vero in torej v pomoč takim pregreham! Marsikteri nosi glavo po konci, kakor da bi bil vsih „sedem modrijanov“ v koš djal; vender pa vsm sedem naglavnim grehom mlada serca odpira, ker jim verske šole ne privošči.

Solo za šivanje čipek in umetno vezenje napravljaja ljubljanski mestni zastop in obetajo se mu dostojne pomoči k temu. Dobro je, da glavno mesto napreduje v raznih umetnih obertnostih, v misel pa se nam vsiljuje o tej priliki vprašanje: kaj bo z drugimi mesti po deželi, ki v vedno večo revščino lezejo? V ubožni Idriji

n. pr. je ženstvo s čipkanjem saj nekoliko si zaslužilo; zanaprej bo blezo tudi to v Ljubljano se preselilo. Višnjagora je imela svoje dni obilno naprav za klobučarstvo in usnjarjenje; zdaj je skoro vse zastalo. Železnike, Kropa, Kamna gorica grejo s svojim fužinstvom skor čisto pod nič. Novo mesto, kakor je čutiti, ne more kviško. — Brez kacega očitania s temi versticami hočemo le opomniti, da naj bi se vestno pretresalo in iskalo pomočkov, da se tudi mesta po deželi popolno ne izstradajo. S centralizacijo samo se deželi ne bo odveč pomagalo. —

V Salkanu je 26. maja t. l. umerl previden s ss. zakramenti v. r. grof Anton Manin. Za pobožen spomin prosijo soproga gospá Roza Maninova, rojena Blaznikova, in sestre Magdalena Solla, roj. gr. Maninova, in Angelika Belacqua, roj. gr. Maninova.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji. Prečast. g. Tom. Kajdiž, župnik v Vodica, je dobil dekanatno župnijo Moravče; č. g. Ant. Kerčon, župnik v Vavtavi, faro Šmarjeto pri Klev. — Čast. g. Jan. Berlic gre iz Kamne gorice v Mošnje, in gosp. Avguštin Šinkovec (na lastno prošnjo) iz Prečine v Poljane nad Škofjo Loko. — Razpisane so do 25. rožn.: Vodice, Vavta Vas in Javor. Pervo podelí preč. stoljni kapitelj v Ljublj., drugo koleg. kapitelj v Novem mestu; tretjo vis. dež. vlada na Kranjskem.

V Teržaški škofiji: Č. g. Karol Mosè, koop. pri sv. Jakobu v Terstu, je postal ondi župnik. — Čast. g. Ant. Bilan, iz Splitske škofije, je sprejet v škofijo ter je postal duh. pom. pri sv. Jakobu v Terstu. — V Bujah je vstanovljen nov „beneficium simplex“ (mansioneria) „Marzari — Ferbocovich — Manzoni-ev“ in je razpisan do 30. jun. Č. g. Jan. Pipan je iz Kastava prestavljen v Lavrano.

V Milah bode 26. jun. škofovo obiskovanje in deljenje sv. birme.

V Lavantinski škofiji: Čast. g. Mart. Kralj gre iz M. Sneznice k sv. Barbari v Hal.; čas. g. J. Muha od sv. Ruperta v Terbovje; čast. g. Jož. pl. Pohl iz Terbovelj v Laški terg.

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Udje z Jesenic in sv. Križa 6 gld. 10 kr. — Iz Strug 28 gld. — Z Osilnice 74 gld. — Iz Kresnic 26 gld. 33 kr. — Iz Špitaliča 39 gld. 48 kr. — Iz Lozic 14 gld. — S Svibnega 15 gld. — Iz Radolice 25 gld. 11 kr. — Iz Podbrezja 28 gld. 20 kr. — Iz Studenega 11 gld. — S Suhorij pri Košani 15 gld. — Z Rakitine 7 gld. — Iz Hrenovic 10 gld. — S Polanj 35 gld. — S Studenca 15 gld. — Iz Banjaloke 16 gld. 20 kr. — Od sv. Križa pri Kostanjevici 13 gld. 22 kr. — S Fare pri Kostelu 7 gld. 10 kr. — Z Zalega loga 12 gld. 26 kr.

Za dijaško mizo: Nektere dobre duše 30 kr. — M. V. 20 kr. — G. L. Ravnik 1 gld. — G. Fr. „Sursum“ 5 gld. — Neimenovan prijatelj 2 gld. — V. r. gr. Sofija Auerspergova 2 gld. — Čast. gosp. župnik Leop. Albreht 5 gld. — Neimenovana dobrotnica 40 kr.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Štefan Jenko, vikarij v Predgrajah, 11 gld.

Za Don-Boskov misijon: Čast. gosp. vik. A. Čigon 2 gld.

Za odkupovanje zamurcev Dahomejcev: G. Fr. Omejic 1 gld.

(Drugi dar. prih.)